

Gemensamma ställningstaganden inom svensk byggsektor för en modern byggnads- och reparationsberedskap

I frågor rörande beredskap, nya samverkansformer och en modern byggnads- och reparationsberedskap samarbetar sex bransch- och arbetsgivarförbund inom byggsektorn: Byggföretagen, Byggmaterialindustrierna, Glasbranschföreningen, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen och Maskinentreprenörerna. Organisationerna står eniga bakom ett antal ställningstaganden för att säkerställa att byggnads- och reparationsberedskapen blir effektiv, ändamålsenlig och långsiktigt hållbar.

Gemensamma ställningstaganden:

1. Snabb etablering av byggnads- och reparationsberedskap

En fungerande BRB kan inte vänta. Kansliet måste vara på plats under 2026 och en landsomfattande organisation ha skapats senast 2028. Detta ger tid för övning, samverkan och uppbyggnad av resurser innan 2031.

2. Frivillighet och incitament framför tvång

Vi avstyrker förslag om tvingande lagstiftning. Företagens engagemang ska bygga på frivillighet, tydliga incitament och marknadsmässiga avtal – det skapar flexibilitet och långsiktig hållbarhet.

3. Obligatorisk samverkan med näringslivet

Samverkan är en grundförutsättning för att BRB ska fungera. Förordningen måste därför ange att BRB-kansliet ska samverka med näringslivet, inte bara bör. Byggsektorn inom Svenskt Näringsliv kan tillföra sektors- och branschspecifik kompetens och säkerställa att samverkan sker på konkurrensneutral grund. Ersättning behöver utgå för mer omfattande uppdrag.

4. Tydliggör roller och ansvar hos myndigheterna

Roller, ansvar och mandat mellan Tillväxtverket, Boverket och övriga berörda myndigheter ska vara tydligt definierade. Samtidigt bör myndigheterna ges tydliga mandat och processer för att identifiera och hantera frågor som faller utanför det egna uppdraget, så att inga viktiga områden lämnas obeaktade. Det är avgörande att myndigheterna agerar samordnat och tar gemensamt ansvar för helheten.

5. Försörjningsanalyser och förstärkningsresurser

Analyser av kritiska resurser inom bygg- och materialsektorn måste starta omgående. Dessa ska omfatta både produkter och tjänster samt planering för materiel, maskiner och kvalificerad personal, inklusive teknikkonsulter och projektledare.

6. Nationellt register för maskinresurser

Ett nationellt register över tunga anläggningsmaskiner bör upprättas. Det är avgörande för att säkerställa tillgång och skydd vid kris eller krig. Komplettera det befintliga vägtrafikregistret (VTR) hos Transportstyrelsen snarare än att skapa ett nytt it-system.

7. Ge mandat till lokala aktörer

Lokala aktörer måste ges mandat att agera vid kris, då central styrning kan vara otillräcklig. Beredskapen måste utgå från krigets verklighet, där el och kommunikation kan vara utslagna.

8. Kostnadsneutralitet för beredskapsarbete

Företag som tecknar avtal om att upprätthålla beredskap i fred och utföra tjänster i händelse av höjd beredskap/krig, ska inte bära kostnaden själva. Ersättning måste utgå för personal, maskiner, lagerhållning, deltagande i övningar och övriga tjänster.

9. Skydd för företag och medarbetare

Erfarenheter från Ukraina visar att civil infrastruktur och personal inom byggnads- och reparationsberedskap är prioriterade mål. Upprätta styrkor för närskydd, och ge myndigheter uppdrag att öva samarbete på skadepåverkans mellan aktörer som beställare, kommun, polis, militär, räddningstjänst och företagare med beredskapsavtal.

Företagarna inom svensk byggsektor står redo att bidra till Sveriges säkerhet och förmåga att stå emot kriser och hot.

Byggföretagen, Bygghandelsindustrierna, Glasbranschföreningen, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen, Maskinentreprenörerna

BYGGFÖRETAGEN

